

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikasının Təhsil

Nazirliyinin

№ 72 nömrəli 07-09 2017-ci il
tarixli əmri ilə təsdiqlənmişdir.

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

BAKALAVRİAT SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ TƏHSİL PROQRAMI

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 050658 – Logistika və nəqliyyat <
texnologiyaları

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Bakalavrat səviyyəsinin 050658 – Logistika və nəqliyyat texnologiyaları ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (bundan sonra ixtisas üzrə Təhsil Proqramı) "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş "Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı", "Bakalavriat təhsilinin məzmunu və təşkili Qaydaları"nın tələblərinə və «Ali təhsilin bakalavriat səviyyəsi üzrə ixtisasların Təsnifatı»na uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. İxtisas üzrə Təhsil Proqramı tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və həmin ixtisas üzrə bakalavr hazırlığını həyata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.3. Strukturda istifadə olunan işarələr:
İTP – ixtisas üzrə Təhsil Proqramı
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar
PK – peşə kompetensiyaları
- 1.4. 050658 – Logistika və nəqliyyat texnologiyaları ixtisasının xarakteristikası.

İTP-nin mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti*	Kreditlərin sayı
050658 – Logistika və nəqliyyat texnologiyaları	Bakalavr	4 il	240

* Qiyabi forma üzrə təhsil müddəti 1 il artıqdır (ixtisas üzrə qiyabi formada təhsil nəzərdə tutulduqda).

2. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

2.1. Bakalavrın ixtisas xarakteristikası.

- bakalavr fundamental və peşə hazırlığına uyğun olaraq ixtisası üzrə iş sahələrində peşə fəaliyyətinə, eləcə də ixtisası üzrə magistraturada təhsil almağa hazır olmalıdır;
- mülkiyyət formasından və tabeliyindən asılı olmayaraq peşəsinə və ixtisas dərəcəsinə uyğun gələn istənilən istehsal sahələri, təşkilatlar, idarələr, müəssisələr, birliklər, dövlət və hüquq-mühafizə orqanlarında işləyə bilər;
- mövcud qaydalara riayət etməklə, istənilən təhsil müəssisəsində (ali təhsil müəssisələrində elmi və elmi-pedaqoji fəaliyyət istisna olmaqla) çalışa bilər

2.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.

2.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnməlidir:

- əmək kollektivdə işləmək qabiliyyəti (ÜK-1);
- digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq qabiliyyəti (ÜK-2);
- kollektivin sosial-ictimai həyatında fəallıq (ÜK-3);
- etik normalara və peşə fəaliyyəti ilə bağlı hüquqi biliklərə malik olmaq (ÜK-4);
- sərbəst düşünmək və müstəqil qərar qəbul etmək (ÜK-5);
- istehsalat işlərinin təşkilində, kollektivin idarə olunmasında bacarıq və vərdislərə malik olmaq (ÜK-6);
- təşəbbüskarlığa və yaradıcı qabiliyyətə malik olmaq (ÜK-7);
- peşə fəaliyyətində təşkilatçılıq bacarığına və planlaşdırmaq qabiliyyətinə malik olmaq (ÜK-8);

2.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (PK) yiyələnməlidir:

Ümumpeşə xarakterli:

- peşə fəaliyyəti məsələlərinin həllində peşə hazırlığı fənlərinin metodlarından istifadə etmək bacarığına malik olmalı (PK-1);

- peşə fəaliyyəti dairəsində peşə təhlükəsizliyi mədəniyyətinə sahib olmalı, təhlükə mənbəyini və təhlükə dərəcəsini qiymətləndirmək bacarığına malik olmalı (PK-2);
- peşə fəaliyyəti dairəsində ekoloji təhlükəsizliyi təmin etmək və əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün peşə biliklərini tətbiq etmək bacarığına malik olmalı (PK-3);
- İKT-nin imkanlarından və ümumi təyinatlı proqram təminatından istifadə etmək bacarığına malik olmalı (PK-4).

Layihə-konstruktor xarakterli:

- icraçılar kollektivinin tərkibində logistika və nəqliyyat texnologiyaları işinin təşkili və təkmilləşdirilməsi istiqamətində texniki sənədlərin hazırlanmasında iştirak etməyi bacarmalı (PK-5);
- icraçılar kollektivinin tərkibində logistika və nəqliyyat texnologiyaları üzrə normativ sənəd layihələrinin işlənilib hazırlanmasında iştirak etməyi bacarmalı (PK-6).

İstehsalat-texnoloji xarakterli:

- logistika və nəqliyyat texnologiyaları üzrə istehsalat prosesləri, texnoloji marşrutlar, texnologiyalar, texniki-texnoloji layihələndirmə, sənədlər dövriyyəsi, xidmət və təchizat məsələlərinin, hüquqi təminat, gündəlik fəaliyyətdə, kadrlarla və müştərilərlə işin təşkilində müasir vasitələrdən və logistik sistemlərdən istifadə etmək bacarığına malik olmalı (PK-7);
- icraçılar kollektivinin tərkibində logistika və nəqliyyat texnologiyaları işinin və müəssisələrin texnoloji proseslərinin yaradılması və təkmilləşdirilməsində iştirak etməyi bacarmalı (PK-8).

Təşkilati-idarəetmə xarakterli:

- icraçılar kollektivinin tərkibində nəqliyyat müəssisəsinin fəaliyyəti ilə əlaqəli texniki məsələlərin həllini bacarmalı (PK-9);
- plan, proqram, layihə, smeta, sifariş, təlimat və digər texniki sənədlərin tərtibində və bu məqsədlə texniki tapşırığın hazırlanmasında iştirak etməyi bacarmalı (PK-10);
- icraçılar kollektivinin tərkibində qəza, fəvqəladə hallar və təbii fəlakətlərin nəticələrinin ləğvi prosesində təşkilati tədbirlərin işlənilib hazırlanmasında və həyata keçirilməsində iştirak etməyi bacarmalı (PK-11).

3. Təhsilin məzmununa və səviyyəsinə qoyulan minimum tələblər

- 3.1. **Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası:** logistika və nəqliyyat texnologiyaları proseslərinin və xidmətlərinin təşkili və idarə edilməsi

3.1.1. Peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

050658 – Logistika və nəqliyyat texnologiyaları ixtisası üzrə bakalavrların peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- istehsal-texnoloji;
- təşkilati-inzibatçılıq və s.

3.1.2. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər.

İstehsal-texnoloji sahəsi üzrə:

- logistika və nəqliyyat texnologiyaları sahəsində yeni texnika və texnologiyalardan bacarıqla istifadə etmək və onların müasir formalarının tətbiqinə çalışmaq;
- informasiyanın yığılması və emalında müasir üsullardan istifadə etmək;
- müasir hesablama texnikasından və proqram təminatından istifadə etmək.

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- istehsalat kollektivin işini təşkil etmək;
- peşə fəaliyyətində elmi-texniki yenilikləri tətbiq etmək;
- qəbul olunmuş qərarları icra etmək və nəticələri kəmiyyət və keyfiyyət cəhətdən qiymətləndirmək.

- 3.2. İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdislər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.

Fənn bölümün ün kodu	Fənn bölümləri, onların məhləmsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından)	Fənn bölümə ri üzrə kreditlə rin sayı	Fənlər	Fənlər üzrə kreditlərin sayı	Qazanıl ması nəzərdə tutulan kompete nsiyaları n kodları
Təhsil hissəsi					
HF – B00	Humanitar fənlər bölümü Bu bölüme daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində bakalavr bilməlidir: - Azərbaycan tarixinin əsas mərhələləri və xronologiyası barədə təsəvvürə, tarixi şəxsiyyətlər və əsas tarixi hadisələr haqqında məlumata malik olmalı; - xarici dillərin birində danışığın və yazının məzmununu başa düşməli. - sosial mühit və sosial verəselik münasibətlərini, sosial inkişafda istiqamətin rolunu və mahiyyətini, - Azərbaycan Respublikası hüquqi sisteminin və qanunvericiliyinin əsaslarını, tərbiyəvi-etik normaları bilməli; - gələcək peşə fəaliyyətinin mahiyyətini və ona dair normativ və hüquqi sənədlərin tərtibini və onlardan istifadə etməyi bacarmalı, pozulmuş hüquqların bərpa yollarını öyrənə bilər. bacarmalıdır: - tarixin, keçmişin qiymətləndirilməsinə dair öz mövqeyini əsaslandırmağı və fikrini ifadə etməyi; - peşə səviyyəsinin artırılmasında mühüm əhəmiyyət kəsb edən və xarici dillərdə olan ədəbiyyat və mənbələrdən sərbəst istifadə etməyi, ixtisasına dair mətnləri oxumağı, ixtisasa dair mətnləri tərcümə etməyi, annotasiya, referat, tezis, tərcüməyi-hal və s. yazmağı bacarmalı; - gələcək peşə fəaliyyətlərini və onun mahiyyətini qiymətləndirməyi, istiqamət üzrə aldığı ilkin məlumatlardan ixtisas peşə hazırlığında məqsədyönlü istifadəni. ylənlənməlidir: - Azərbaycan tarixinin mühüm məqamlarına; - sosial - iqtisadi sahədə əsas təlimlərə; sosial əhəmiyyətli problemlərin təhlilini aparma qabiliyyətinə; - istiqamətin inkişaf əsaslarının və müasir problemlərinin peşə hazırlığında, istehsalat və sosial fəaliyyətdə yerini dərk etmə qabiliyyətinə.	30 35	HF-B01 Azərbaycan tarixi HF-B02 Xarici dil HF-B03 Seçmə fənlər* Az. d Seç Az. d	6 20 6 3 6	ÜK-1 ÜK-2 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-5 ÜK-6 ÜK-7 ÜK-8 1.- 2.- 3 4
IPF – B00	İxtisas peşə hazırlığı fənləri bölümü Bu bölüme daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində bakalavr bilməlidir: - logistika və nəqliyyat texnologiyalarının cəmiyyətdə rolunu; - öz ixtisasının mahiyyətini; - öyrəndiyi fənlərin tətbiq sahələrini; - nəqliyyatın inkişaf tendensiyasını, - logistika və nəqliyyat texnologiyalarının müasir problemlərini və logistikanın təşkili texnologiyasını, logistikanın təşkilinin nəzəri əsaslarını və idarə edilməsini, nəqliyyatda logistik texnolo-giyaların	180	IPF – B01 Riyaziyyat IPF – B02 Fizika IPF – B03 Kompüter qrafikası IPF – B04 İnformatika	14 8 6 4	PK-1 PK-2 PK-3 PK-4 PK-5 PK-6 PK-7 PK-8 PK-9 PK-10 PK-11 U

tətbiqini, ekoloji təhlükəsizlik problemlərini. - nəqliyyat hüququnu; - həyat təhlükəsizliyinin təmini və müvafiq tədbirlərin icrası üzrə hüquqi, normativ-texniki və təşkilati məsələləri; - təhlükə və fəvqəladə hallarda mülki müdafiə orqanının qüvvəsi və vəzifələrini; bacarmalıdır: - logistika və nəqliyyat texnologiyalarının təşkilində inzibati, texniki, istehsalat-texnoloji, nəzəri və praktik məsələlərin həllini; - texniki-iqtisadi əsaslandırma, statistik və təcrübi təhlillər aparmağı; - öz peşə fəaliyyətində müxtəlif mənbələrdən informasiyanı almağı, onu təhlil və emal etməyi; - logistika və nəqliyyat texnologiyaları sahəsində informatika, komputer texnikası və texnologiyalarını tətbiq etməyi; - təhlükə və fəvqəladə hallarda mülki müdafiə tədbirlərinin təşkilini və təminini; yiylənməlidir: - logistika və nəqliyyat texnologiyaları sahəsində yeni praktiki-texniki nailiyyətlərə, elektron idarəetmə sistemləri haqqında biliklərə, vərdislərə, tətbiq olunan yeni logistika-xidmət texnologiyalarına, müntəzəm texnika və texnologiyaların mənimsənilməsinə, nəqliyyat, təchizat logistikası və logistikanın digər funksional sahələrində praktiki vərdislərə; - istehsalat, məişət və fəvqəladə hallar zamanı həyat təhlükə-sizliyinin təmini təlimlərinə; iş stabilliyinin qorunmasına; xilasetmə və digər təxiresalın-maz işlərin görülməsinə		IPF – B05 Menecment və marketingin əsasları IPF – B06 Logistikanın əsasları IPF – B07 Nəqliyyat hüququ IPF – B08 Nəqliyyat daşımalarının texnologiyaları IPF – B09 Nəqliyyat prosesinə texniki hazırlıq IPF – B10 Nəqliyyatda informasiya texnologiyaları IPF – B11 İqtisadiyyat IPF – B12 Nəqliyyatda sığorta IPF – B13 Statistika IPF – B14 Nəqliyyat ekologiyası IPF – B15 Gömrük işi IPF – B16 Nəqliyyat novlərinin konstruksiya xüsusiyyətləri IPF – B17 Nəqliyyatda təhlükəsizlik IPF – B18 Nəqliyyatda investisiyalar və biznes planlaşdırma IPF – B19 Logistik	8 7 5 6 6 5 5 6 6 6 7 4 5 6	
--	--	--	---	--

112 <

			sistemlərdə idarəetmənin əsasları IPF – B20 Mülki müdafiə IRF – B21 Elmi tədqiqatın əsasları IPF – B22 Seçmə fənlər (Peşə hazırlığı və ixtisaslaşmalar üzrə) *	3 3 60	
TE-B00	Təcrübələr və yekun attestasiya Bü bölümə aid olanların öyrənilməsi nəticəsində təhsil alan bilməlidir: - ixtisas peşə xarakteristikalarını, ixtisas kafedrasının tədris-laboratoriya bazasını, nəqliyyatın inkişaf tendensiyalarını; - nəqliyyatın spesifik xüsusiyyətlərini, nəqliyyat sisteminin ümumi strukturunu, logistika və nəqliyyat texnologiyalarının müasir təşkil texnologiyasını və idarə edilməsini, nəqliyyatda logistik texnologiyaların tətbiqini, logistik sistemlərin layihələndirilməsi məsələlərini, ekoloji təhlükəsizlik problemlərini. bacarmalıdır: - peşə ixtisası üzrə aldığı nəzəri bilikləri logistika və nəqliyyat texnologiyaları sahəsində texniki, texnoloji-istehsalat və praktik məsələlərin həllində tətbiq etməyi; - logistika və nəqliyyat texnologiyalarının təşkilinə dair müxtəlif mənbələrdən informasiyanı almağı, onu təhlil etməyi; - logistika və nəqliyyat texnologiyaları sahəsində yeni informasiya texnologiyalarını tətbiq etməyi və s. yiylənməlidir: - logistika və nəqliyyat texnologiyaları sahəsində yeni texniki nailiyyətlərə, elektron idarəetmə sistemləri haqqında biliklərə, vərdislərə, tətbiq olunan yeni texnika və xidmət texnologiyalarının mənimsənilməsi, logistikanın funksional sahələrində nəzəri və praktiki vərdislər və s.	30	TE-B01 Təcrübələr TE-B02 Yekun dövlət attestasiyası	21 9	ÜK - 3 ÜK - 5 ÜK - 6 ÜK - 7 ÜK - 8 PK - 8 PK - 9 PK - 11
Kreditlərin ümumi cəmi:		240			

*Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq seriyələrə (kompetensiyalara) uyğun ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.

- 3.4. 050658 – Logistika və nəqliyyat texnologiyaları ixtisası üzrə bakalavr təhsil proqramının yerinə yetirilməsinin müddəti:
- Bakalavr təhsil proqramını mənimsəmək üçün ayrılan ümumi həftələr - 198
- Nəzəri təlim üçün ayrılan həftələr - 115
- O cümlədən, təcrübələr üçün ayrılan həftələr (ixtisasdan asılı olaraq) - 8
- İmtahan sessiyası üçün ayrılan həftələr - 39

Tetillər üçün ayrılan həftələr
Buraxılış işinin hazırlanması və müdafiəsinə
(yekun dövlət imtahanına) ayrılan həftələr

- 30

- 6

4. Maddi-texniki, tədris bazası və kadr potensialı

- 4.1. Ali təhsil müəssisəsinin 050658 – Logistika və nəqliyyat texnologiyaları ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompüter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilənlərin ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.
- 4.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan ali təhsil müəssisələrinin professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər də cəlb oluna bilər.

5. Tədris prosesinin forma və metodları

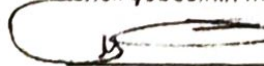
- 5.1. Bakalavr hazırlığı mühazirə, məşğələ (laboratoriya), seminar, məsləhət, sərbəst iş, təcrübə və s. formalarında həyata keçirilir.
- 5.2. Bakalavr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 5.3. 050658 – Logistika və nəqliyyat texnologiyaları ixtisası üzrə bakalavr hazırlığında tədris və istehsalat təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq idarə və təşkilatlarda, ali məktəblərdə və s. keçirilə bilər.

6. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 6.1. Bakalavriat səviyyəsində ixtisaslar üzrə təhsil proqramları təhsilənlərin dövlət attestasiyası ilə yekunlaşır.
- 6.2. Tədris planının bütün şərtlərini yerinə yetirmiş, o cümlədən nəzərdə tutulmuş cari attestasiyalardan (fənlər üzrə attestasiyalarda) müvəffəqiyyətlə keçmiş tələbələr yekun attestasiyaya buraxılırlar.
- 6.3. Yekun attestasiya bütün təhsilənlər üçün məcburidir, onun hazırlanmasına və təşkilinə ayrılan müddət 6 həftədir.
- 6.4. Yekun attestasiya ixtisas üzrə buraxılış yekun dövlət imtahanı (fənlərarası) və ya buraxılış işinin müdafiəsindən ibarətdir.
- 6.5. Bakalavriat səviyyəsində tələbələrin topladığı kreditlərin sayı 240 olmalıdır. İxtisaslar üzrə təhsil proqramlarında nəzərdə tutulmuş kreditləri toplayan tələbə həmin proqramı mənimsəmiş hesab edilir. Ali təhsil müəssisələrində bakalavriat səviyyəsində təhsil proqramı üzrə tədris planını tam yerinə yetirmiş şəxslərə yekun Dövlət Attestasiya Komissiyasının qərarı əsasında 050658 – Logistika və nəqliyyat texnologiyaları ixtisası üzrə "bakalavr" ali peşə-ixtisas dərəcəsi verilir.
- 6.6. Yekun attestasiyanın təşkili və keçirilməsi qaydaları Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyənləşdirilir.

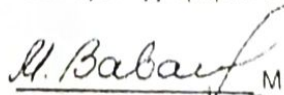
Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Aparat rəhbərinin
müavini, Elm, ali və orta ixtisas
təhsil şöbəsinin müdiri

 Yaqub Piriye

" 25 " 08 2017-ci il

Texniki və texnoloji ixtisaslar
qrupu üzrə Dövlət Təhsil Proqramlarını
hazırlayan işçi qrupun sədri

 Mustafa Babanlı

" 25 " 08 2017-ci il